

Математичні зв'язки та відношення в повсякденному житті дитини.

Сутність та роль математики, зміни у житті сучасної школи вимагають від учителя умінь надати навчально-виховному процесу розвивального характеру, активізувати пізнавальну діяльність учнів. У процесі навчання математики важливо розвивати у дітей уміння спостерігати, порівнювати, аналізувати об'єкти, узагальнювати, розмірковувати, обґрунтовувати висновки, до яких учні приходять в результаті виконання завдань. Велику роль у розвитку мислення на уроках математики відіграють систематичні цілеспрямовані обчислення. Концептуальні положення сучасної початкової освіти орієнтують на пошук нових технологій її реалізації, зокрема впровадження особистісно-орієнтованого навчання, шляхів модернізації відповідно до сучасних потреб особистості і суспільства, які визначені у законах України «Про освіту» та інших нормативних документах. Тому варто проаналізувати і розкрити зв'язок повсякденного життя дитини та уроків математики в початкових класах.

Мета статті: аналіз та обґрунтування ролі математики в житті дитини, суспільства.

Школа покликана дати нашим учням систему знань, умінь, навичок з основних навчальних дисциплін, які в подальшому допоможуть їм оволодіти трудовою професією, адаптуватись до суспільного середовища, стати соціально активним і корисним його членом. Але досягнення всього цього просто неможливе без наявності системи математичних знань, умінь та навичок. Тому математика як навчальна дисципліна посідає винятково важливе місце в навчально-виховному процесі, вона відіграє провідну роль серед інших навчальних дисциплін.

«Людина, що не знає математики, не здатна ні до яких інших наук. Більш того, вона навіть не здатна оцінити рівень свого невігластва, а тому не шукає від нього ліки.» застерігав Роджер Бекон, англійський філософ, учений, викладач Оксфордського університету.

Не раз ми чули, що математика – цариця всіх наук, джерело знань, країна без меж та ін. І це дійсно так, адже математика в житті людини займає особливе місце. Вона оточує нас повсюди, але ми вже цього навіть не помічаємо.

З математики починається наше все. Коли маленька дитина лише з'являється на цей світ, то перші цифри вже її чекають: це зріст, вага. І вони нікуди не зникають в подальшому її житті. Потім згодом, дитинка ще навіть не знає цього слово «математика», але математика продовжує оточувати її, і дитина починає займатися нею мимоволі, під час гри-навчання (рахує скільки їй років, розв'язує задачі по підрахунку з кубиками, підраховує свої цукерки, рахує скільки в неї бабусь). Звісно, велика допомога в цьому батьків, та й допомагають вони не лише дитині, а й школі в майбутньому.

Математичні задачі розвивають мислення, логіку, комплекс вмінь: вміння групувати предмети, розкривати закономірності, визначати зв'язки між явищами, приймати рішення. Також заняття математикою, розв'язування математичних задач розвиває особистість, робить її цілеспрямованою, активнішою, самостійною. Учень може розв'язувати задачі, аргументувати свій вибір, критично оцінити себе і свої односторонні. Та й його успішність з інших предметів буде багато вищою. Це називається - математичне мислення.

Тому математична освіта в початкових класах має бути на такому рівні, щоб стати надбанням учнів на все подальше життя. Адже, це маленька сходинка до великого майбутнього, через наступність вивчення відповідного матеріалу в наступних класах.

Здавалося, що після школи нам математика не стане в нагоді, (принаймні всі ми так раніше думали). Та ми дуже помилялися! Зараз доводиться використовувати математику ще більше. Під час навчання в вузі, на роботі, чи вдома потрібно постійно розв'язувати задачі, і не тільки математичні. Скільки коштів необхідно для забезпечення родини? А розподілити свій сімейний бюджет? Чи, наприклад, купити квартиру? Побудувати будинок? Та ще купа інших повсякденних запитань. І тут на допомогу знову прийде математика. Вона крокує скрізь за людиною, допомагає їй вирішувати ці питання, робить життя людини набагато зручніше. Та це буде трохи згодом. А як же запитання зараз виникають в голівоньках нашої малечі?! Їх теж чимало, варто лише згадати себе в дитинстві. «Мамо, мамо, купи будь ласка он ту шоколадку, вона коштує лише дві гривні!» «Чи от, де б взяти 10 гривень на новий лак для нігтів, мамі на 8 Березня?» Та навіть геометричні фігури дитина бачить щодень: чи то прямокутні будинки на вулиці, круглі персики в магазині, правильні єгипетські піраміди в книжці.

Швидко змінюється світ, змінюється саме життя. Входять нові технології, розробки. Тільки математика, розв'язування задач, виразів - не змінюють себе. Вони й досі дуже потрібні. Математичні закони перевірені і систематизовані, і дійсно необхідні! Саме тому існує необхідність так організовувати вивчення математики, щоб воно було корисним і водночас захоплюючим, цікавим. А це можливо шляхом розкриття ролі математики в пізнанні навколишнього світу, через взаємодію з іншими шкільними предметами та формування у такий спосіб цілісного, гармонійного світосприйняття дитини.

Відома, що діти від природи допитливі і повні бажання вчитися. Але для того, щоб кожна дитина могла розвинути свої творчі здібності, необхідне розумне керівництво вчителя. Дуже важливо для вчителя навчитися правильно встановлювати і реалізовувати зв'язок навчання математики з життям: з одного боку навчити школярів розпізнавати математичні факти в явищах навколишнього життя і з другого – застосовувати математику при розв'язанні практичних задач, озброїти учнів практичними вміннями, які потрібні кожній людині повсякчас (виконати обчислення або вимірювання, зробити не складні розрахунки) До учителя в цьому плані ставляться великі вимоги. Він повинен проявити педагогічний такт і почуття міри, спрямовуючи роботу учнів так, щоб навчальна діяльність приносила кожному з них почуття задоволення, комфортності. Поставлених навчальних цілей можна досягти тільки тоді, коли побудувати навчально-виховний процес у початковій школі так, щоб навчання забезпечувало достатній рівень інтелектуального розвитку учнів, їх пізнавальних здібностей, сприймання, сприяло всебічному розвитку молодшого школяра. Вчитель повинен глибоко усвідомити і пам'ятати педагогічну істину, що якщо він правильно і всього сформулює цілі уроку, але не продумає і не намітить шляхи їх реалізації, то вони ніколи не будуть реалізовані.

Висновок. Насамперед, математика в початкових класах має різне значення. Курс математики початкових класів забезпечує подальше вивчення математики в середніх класах. Математичні знання, набуті в початкових класах, потрібні в повсякденному житті, під час вивчення інших дисциплін, для розуміння повідомлень засобів масової інформації. Молодші школярі отримують початкові уявлення про ті принципи і закони, що є основою для математичних чинників, які вивчаються. Вивчення чисел супроводжується постійним використанням різноманітних задач, у ході розв'язування яких учні мають справу з деякими видами практичної діяльності, так або інакше пов'язаної з підрахунками і вимірюваннями. Учні ознайомлюються з основними одиницями величин, вчать переходити від одних до інших. Важливою ж передумовою ефективного засвоєння математичних знань є сформованість у молодших школярів навичок усних обчислень. Виконуючи усні вправи, учні початкових класів не тільки вдосконалюють обчислювальні навички, вони закріплюють теоретичний матеріал тренують увагу, пам'ять, підвищують мовну культуру. Тому більшість питань математичної освіти має бути засвоєна в початкових класах на такому рівні, щоб стати надбанням учнів на все життя. Решта питань програми з математики для початкових класів опрацьовується з метою підготовки до ґрунтового вивчення відповідного матеріалу в наступних класах.

Список використаних джерел та літератури.

1. Богданович М. В., Будна Н. О., Лищенко Г. П. Урок математики в початковій школі : навчальний посібник / М. В. Богданович, Н. О. Будна, Г. П. Лищенко. – Тернопіль, : Навчальна книга, 2004. – 208 с.
2. Шапошникова І., Коваль Л. Сучасний урок математики: роздуми після всеукраїнського конкурсу «Учитель року 2008» / Ірина Шапошникова, Людмила Коваль // Початк. школа, . –2008. – № 8. – С. 27–31.
3. Крайнова Ю. А. Применение математики к решению прикладных задач / Математика. — М. : Первоосенября.
4. Гнеденко Б. В. Математика і математичну освіту в світі. - М., Просвітництво, 2005. – 177 с.
5. Пойа Д. Математика і правдоподібні міркування. - М., Наука, 2005. – 178 с.